

Materialenpalet: bestaande natuursteen met nieuwe terrazzo

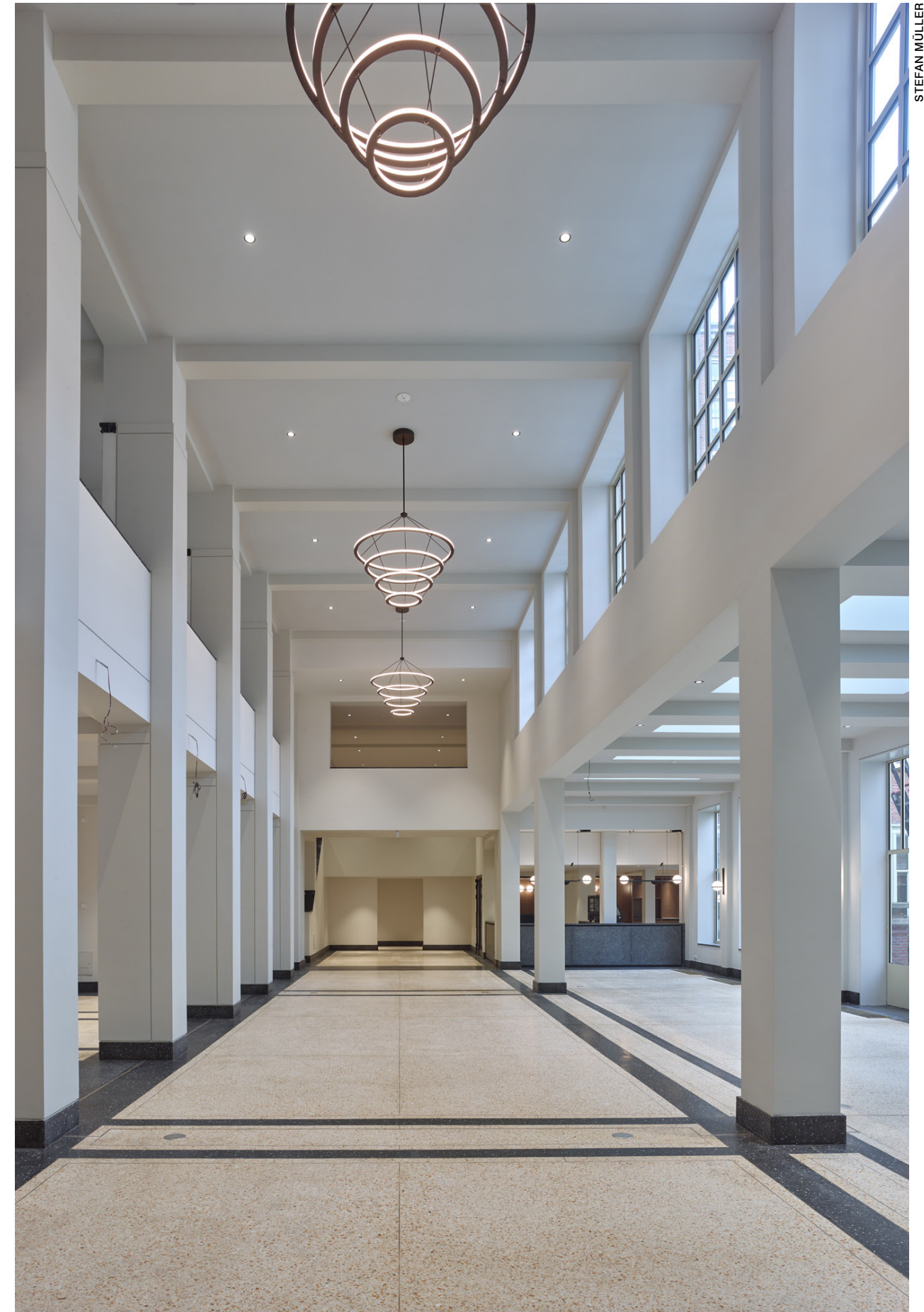
De terrazzo als voortzetting van de bestaande natuursteen vloeren

1937, historisch casco van stadhuis Leiden

Een huis voor de stad

Het stadhuis Leiden is ingrijpend verbouwd en verduurzaamd en biedt het stadsbestuur, de politiek en de ambtelijke organisatie een professionele en gastvrije werkomgeving. De zichtbaarheid van de complexe geschiedenis van het gebouw, de typologische structuur en de allure van het ontwerp van J.C. Blaauw uit 1935 vormen daarvoor de basis. Kenmerkend voor het ontwerp van Blaauw is de tweeledige bekleding van het 'moderne' betonnen casco. Waar de buitenzijde bekleed is met een traditionalistische baksteen gevel die aansluiting zoekt bij de oorspronkelijke zestiende-eeuwse gevel van De Key en de binnenstad, kent de binnenzijde een bijzonder rijke bekleding met marmer, stucwerk, houten lambriseringen en decoraties zoals houten inlegwerk van M.C. Escher.

De nieuwe stadsfoyer

Zicht op de nieuwe binnentuin, vanuit de foyer

Aanpak project

Het ontwerp van J.C. Blaauw kent een sterke typologische structuur die terugvoert op een manipulatie van het klassieke Beaux Art model met twee binnenhoven. In deze structuur hadden de verschillende programma's in het stadhuis hun eigen plek en werd door middel van de bekleding van de ruimtes een zichtbare hiërarchie aangebracht. In de renovatie zijn de programma's in het gebouw opnieuw gerangschikt waarbij de installaties en de nieuwe toevoegingen zoals een representatieve commissiekamer, een werkcafé, een stadsfoyer en ruimere werkplekken en faciliteiten voor de ambtelijke organisatie binnen de typologische structuur zijn ingepast.

Uitgangspunten details

Naast het inpassen van de nieuwe programmatische toevoegingen in het stadhuis en de herschikking van ruimtes binnen de historische typologische structuur is het aansluiten op de oorspronkelijke hiërarchie van afwerkingen in materiaal en detail een belangrijk uitgangspunt voor het ontwerp. Zo werden in representatieve ruimtes de bestaande marmeren vloeren uitgebreid met terrazzo vloeren waarbij met kleur en messing strips de patronen werden doorgezet. In de stucwerk afwerking van wanden en kolommen zijn lijnen aangebracht die de historische proporties van de marmeren wandafwerkingen volgen waarbij rond nieuwe openingen terrazzo kaders zijn

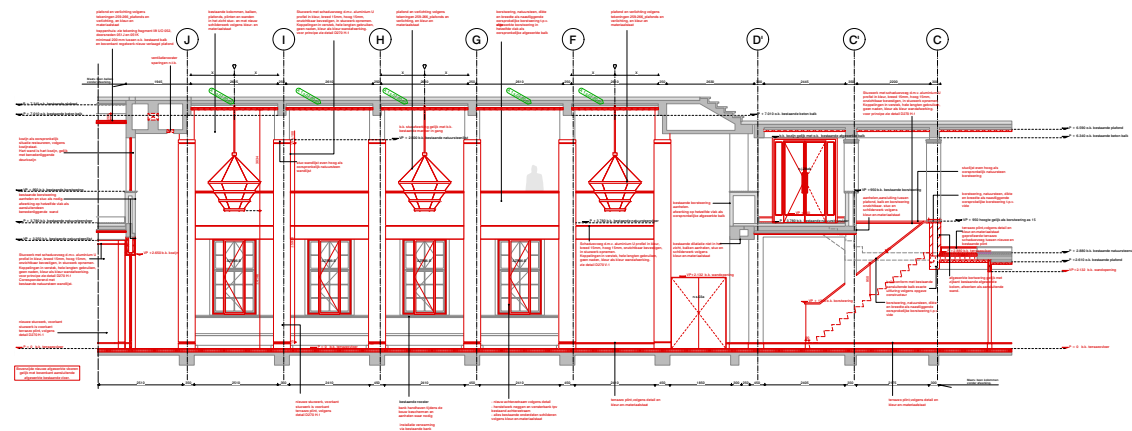

Stadsfoyer met nieuwe belijning op de kolommen

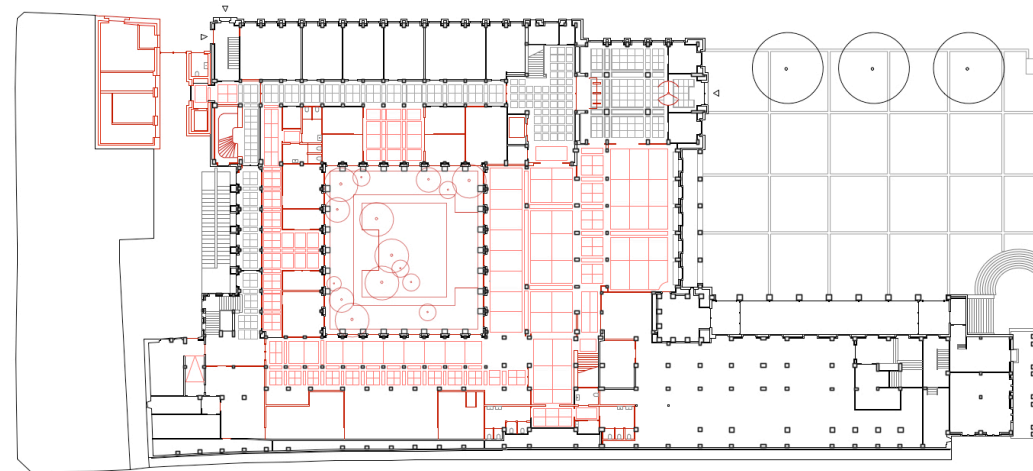

Terrazzo kaders bij nieuwe doorgangen

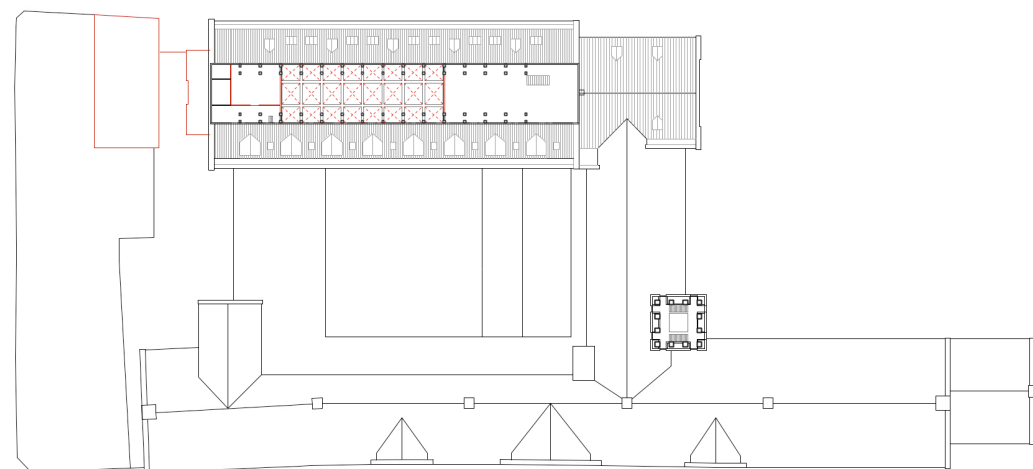

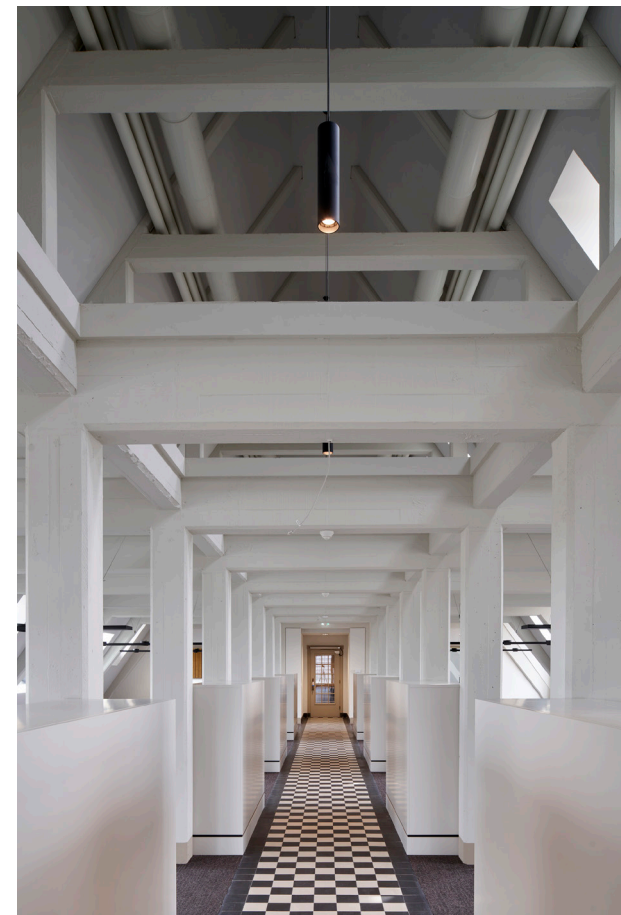
Doorsnede stadsfoyer

Plattegrond begane grond, met de stadsfoyer en de binnentuin

Plattegrond zolder

RENÉ DE WIT

RENÉ DE WIT

Zolders met het beton casco in zicht

RENÉ DE WIT

Trappenhuis

aangebracht. In de kappen van het gebouw zijn nieuwe, grote werkruimtes toegevoegd. In deze in de oorspronkelijke ordening 'laagste in rang' ruimtes, is bekleding afwezig en bepaald het indrukwekkende, voorheen onzichtbare betonnen casco het beeld van de ruimtes.

Resultaat details

In het detailleren en materialiseren van alle nieuwe toevoegingen is gekozen voor een assimilerende benadering. Nieuwe toevoegen zijn niet contrasterend maar voegen zich juist binnen het bestaande waarbij het verschil tussen 'oud' en 'nieuw' subtiel zichtbaar blijft. Het uiteindelijke resultaat is dat de groot-schalige en ingrijpende renovatie en de inpassing van nieuwe programma's niet het beeld domineren maar juist bijdragen aan de rijke, historische gelaagdheid van het stadhuis.

STEFAN MÜLLER

RENÉ DE WIT

Zicht door de vide, op de commissiekamer

RENÉ DE WIT

Wachtruimte

STEFAN MÜLLER

Nieuwe stalen trap met terrazzo treden

RENÉ DE WIT

Burgerzaal en trouwzaal

Oud en nieuw versterken elkaar daarbij. In de details gaat het daarbij niet om de virtuositeit van vormgeving en techniek maar juist om een grote terughoudendheid en een deductieve houding. Doen wat minimaal nodig is, maar ook niet minder. Een benadering waarbij het vakmanschap van de uitvoering, net als in het historische gebouw, de kwaliteit van het uiteindelijke resultaat in belangrijke mate bepaald.

Samenwerking met andere disciplines

Het ontwerp voor het vernieuwde stadhuis van Leiden is gemaakt door de ontwerpcombinatie Office Winhov en Studio Linse in opdracht van de gemeente Leiden. De nieuwe tuin in de herstelde binnenhof werd ontworpen door H+N+S Landschapsarchitecten en wayfinding is een ontwerp van Reynoud Homan. In het ontwerp is nauw samengewerkt met Nelissen voor het ontwerp van alle installaties en de bouwfysica en met Van Rossum voor het constructief ontwerp.